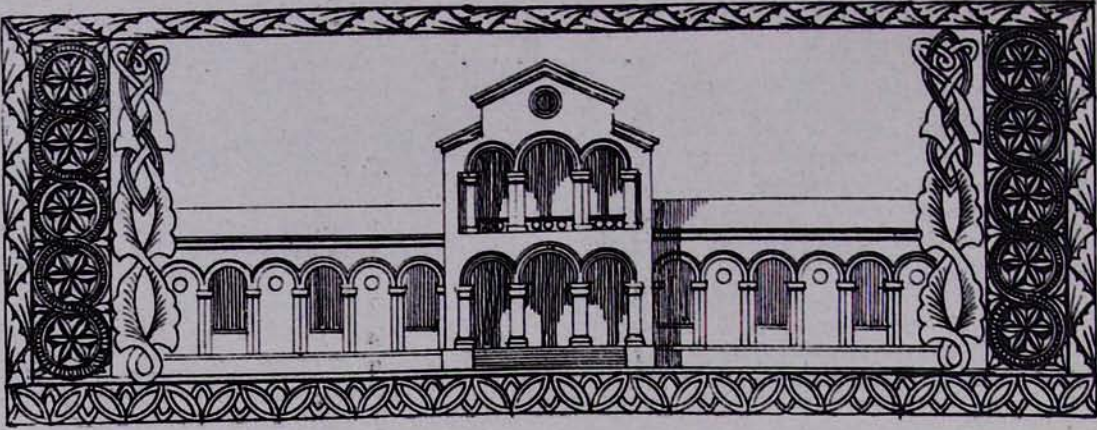

ՍՈՒՐԲ ԷԶՄԻԱՆՆԻ ՀՈԳԵՎՈՐ ՃԵՄԱՐԱՆԻ ՎԵՐԱԲԱՑՈՒՄԸ

1957 թվականի սեպտեմբերի 9-ին, երկուշաբթի օրը, Մայր Աթոռ Ս. Էջմիածնի Հոգեվոր Ճեմարանը իր դռները նորից բացեց մեր ժողովրդի հոգևոր ծառայության նվիրված հին և նոր ավելի քան 60 ճեմարանականների առաջ:

Վեհափառ Հայրապետի բարեհաճ կարգադրությամբ, ամուսն ամիսներին հիմնական վերանորոգման ենթարկվեցին Ճեմարանի ամբողջ շենքը, ննջարանները, ժամանակին հոգացվեցին դասարանական և գրենական սնհրաժեշտ պիտույքները, ննջարանային, առողջապահական հարմարությունները:

Վեհափառ Հայրապետի գլխավորությամբ և Գերագույն Հոգևոր Խորհրդի մանրակերկիտ ուսումնասիրությամբ վերանայվեց և վավերացվեց 1957—1958 ուսումնական տարվա ծրագիրը:

Սեպտեմբերի 2-ին, երկուշաբթի օրը, սկսվեցին Հոգևոր Ճեմարանի ընդունելության քննությունները: Տեսչության սեղանի վրա կար ավելի քան 40 դիմում: Այդ օր Ճեմարանի բակը լիքն էր նորեկ աշակերտներով: Ծատերը եկել էին Հայաստանի տարբեր շրջաններից, Անդրկովկասից, Հյուսիսային Կովկասից:

Քննիչ հանձնախմբի առաջ կանգնած նոր ընդունվող ուսանողները մուտքի քննություններ են հանձնում հայոց լեզվից և գրականությունից (գրավոր և բանավոր), հայ ժողովրդի պատմությունից (բանավոր), ռուսաց լեզվից (գրավոր և բանավոր) և երգեցողությունից: Մինչև երեկոյան ժամը 5-ը շարու-

նակվում են քննությունները: Դատկով քրննությունների արդյունքներից, ընդունվում են 10-րդ դասարանն ավարտած 10 հոգի, 9-րդ դասարանից՝ 4 հոգի և 7—8-րդ դասարաններից՝ 11 հոգի, ընդամենը՝ 25 հոգի, որով այս տարի Ճեմարանի ուսանողության ընդհանուր թիվը կլինի 53 հոգի, բաժանված հետևյալ հինգ դասարանների վրա.

Ա դասարան, 16 հոգի.

Բ դասարան, 15 հոգի.

Գ դասարան, 8 հոգի.

Ա լսարան, 8 հոգի.

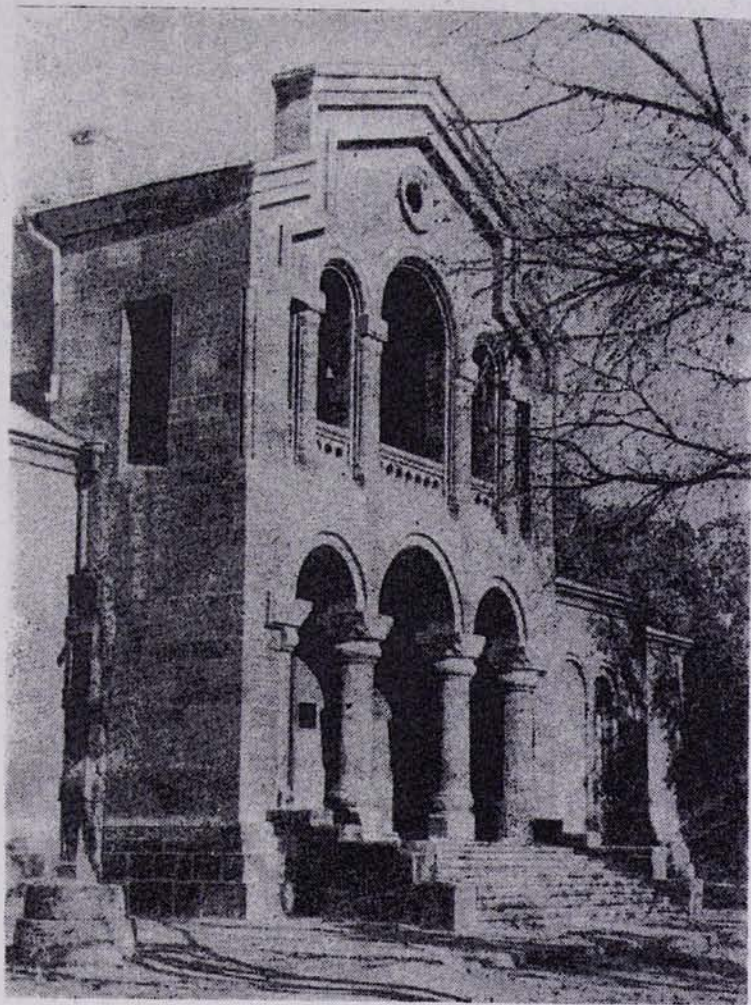
Բ լսարան, 6 հոգի:

Ընդունելության քննություններից հետո, նոր ուսանողների խումբը, Ճեմարանի փոխահետուչ հոգեշնորհ Տ. Մեսրոպ վարդապետի կողմից ներկայացվեց Վեհափառ Հայրապետին՝ նրա հայրական օրհնությունն ստանալու համար:

Սեպտեմբերի 9-ին, երկուշաբթի օրը, հանդիսավոր իրադրության մեջ կատարվեց Հոգևոր Ճեմարանի պաշտոնական բացումը: Ճեմարանի տեսչությունը, դասախոսական կազմը և ուսանողությունը Ճեմարանի ուսկում սրտատրուփ սպասում էին Վեհափառ Հայրապետի գալստյան: Առավոտյան ժամը 10-ին նորին Ս. Օծությունը ժամանում է Հոգևոր Ճեմարան, շրջապատված Գերագույն Հոգևոր Խորհրդի և միաբանության անդամներով և դիմավորվում է խանդավառ ծափահարություններով դասախոսական կազմի և ուսանողության կողմից:

Ճեմարանի հանդիսությունը մեծ դահլիճում սկսվում է Ճեմարանի բացման հանդիսավոր արարողությունը: Միաբերան ու դաշն երգվում է «Աշակերտք Քրիստոսի» շարականը: Գերաշնորհ Տ. Սահակ արքեպիսկոպոսը կարդում է Ավետարանից Սերմնացանի առակը: Ա լսարանի ուսանող խորեն Մեյխա-

Այսօր սկիզբն է դրվում Ս. Էջմիածնի Հոգևոր Ճեմարանի նոր ուսումնական տարեշրջանի: Վերստին լսվելու են այս կամարների տակ գիտության ու գրականության, կրոնի ու եկեղեցագիտության վերաբերյալ դասավանդությունները և այստեղ խմբված մեր ուխտյալ ուսանողությունը դարձյալ

ՄԱՅՐ ԱԹՈՒ Ս. ԷՋՄԻԱՇՆԻ ՀՈԳԵՎՈՐ ՃԵՄԱՐԱՆԸ

նաչյանը կարդում է նարեկացու «Աղերս առ Ս. Հոգին» հատվածը (Բան ԼԴ):

Ապա Ճեմարանի տեսչության, դասախոսական կազմի և ուսանողության անունից երախտագիտական խոսք է ասում Հոգևոր Ճեմարանի փոխ-տեսուչ հոգեշնորհ Տ. Մեսրոպ վարդապետ Անթարյանը՝ Ճեմարանի 1957—1958 ուսումնական տարվա առիթով: «Վեհափառ Տե՛ր, սրբազան հայրե՛ր, սիրելի ուսուցիչնե՛ր և ուսանողնե՛ր:

պիտի կատարի իր բերքահավաքը՝ հարցատանալու համար գիտակցությունը, ազնվանալու համար հոգով:

Ս. Էջմիածնի Հոգևոր Ճեմարանը այսօրվանից սկսում է շարունակել իր առաքելության մեկ նոր փուլը, որը լինելով հանդերձ նախորդների օրգանական շարունակությունը, ինքն իր հերթին բեղմնավորված կլինի շատ ու շատ եկեղեցաշեն ու ազգօգուտ բարիքներով:

Լուսավորչի ու Տաթևացու լույս հավատը, Մեսրոպի ու Նարեկացու կենդանի ոգին ու լեզուն կշարունակեն իրենց պայծառացումը՝ մեր սիրելի ուսանողներին պսակելու համար շնորհքով և անձնուրաց առաքինությամբ։ Մեր պատմության իրապես լուսավոր դեմքերը, մեր մշակույթի և Եկեղեցու հանճարեղ ու բոլորանվեր մշակների անձի ու գործի նկատմամբ Հոգևոր Ճեմարանում սնուցվող հարգանքն ու սերը այսուհետև ևս պիտի ուսճանան, որպեսզի մեր ուսանողները, ընդունելով նրանց մեզ ավանդած հարուստ ժառանգը, իրենք էլ աշխատեն ու ստեղծեն հանուն հայ մշակույթի ու գիտության, հանուն հայ հավատի և Հայաստանյայց Եկեղեցու շինության ու պայծառության։

Մեծ է եղել և շարունակում է մեծ մնալ Հոգևոր Ճեմարանի դերը Հայ Եկեղեցու կյանքի մեջ։ Այսօր անհուն ծառավ կա ճշմարիտ, ջերմորեն հավատացյալ, հայրենա՛նվեր, առողջ և հարուստ գիտությամբ ու համոզմունքներով, զինված հոգևոր սպասավորներին։

Հայ Եկեղեցին, և Բ մասնավորի Մայր Աթոռ Ս. Էջմիածինը, ապրում են խոստմանլից վերածնունդ ու պայծառանում են։ Շնորհիվ Նորին Ս. Օծուխյան հարատև, կենդանի և իմաստուն ղեկավարության և ավանդապահ ոգու, Հայ Եկեղեցին և Ս. Էջմիածինը ամուր խորիսխ են գցել հայ հավատացյալ ժողովրդի սրտի և հոգու մեջ։ Մեր Եկեղեցու այս օրերի զարթոնքը և Նորին Վեհափառության շինարար աշխատանքը առավել չափով պարտավորեցնում են Ս. Էջմիածնի Հոգևոր Ճեմարանը հետագա լիարյուն և բազմօգուտ գործունեության համար։

Հետևաբար, հանդիսավոր այս ժամը մի խիստ պատասխանատու սկզբնավորություն է, որը մեզնից, բոլորիցս հավասարապես, պահանջելու է մեծ ուժ և աշխատանք, համոզված լինելով հանդերձ, որ ոչինչ չենք խնայելու, այնուամենայնիվ պետք է ունենանք վճռականությունը անպայման հաջողություններ նվաճելու համար։

Եվ այս առթիվ, սիրելի Վեհափառ Հայրապետ, ուսուցիչներով և ուսանողությամբ խնդրում ենք Ձերդ Վեհափառության հայրական օրհնությունը։

Ապա հանդիսավոր լուսության մեջ խոսք առավ Վեհափառ Հայրապետը և իր հայրական խոսքը ուղղելով Ճեմարանի ուսանողության ասաց.

«Այսօր անգամ մը ևս Աստուծո ողորմությանը կրանանք Հոգևոր Ճեմարանի դրոները մեր ուսանողներուն առաջ, որոնք, վստահ ենք, կվերադառնան ամառնային իրենց արձակուրդեն կազդուրված և պատ-

րաստ՝ վերսկսելու 1957—1958 ուսումնական տարեշրջանի իրենց աշխատանքները։

Այս հանդիսավոր առիթով կուզենք նշել, որ Մենք և բոլոր այստեղ հավաքվածներս պատրաստ ենք մեր աշխատանքի բաժինը բերելու՝ Հոգևոր Ճեմարանը իր կոչման և պարտականության բարձրության վրա դնելու համար և ունինք այն հաստատ համոզումը, որ մեր աշխատանքները Հոգևոր Ճեմարանին մեջ հետզհետե ավելի առաջ պիտի երթան՝ ավելի բնականոն կերպով մը և մենք պիտի հասնինք լավ արդյունքներու։

Մեր աշխատանքներուն Հոգևոր Ճեմարանին մեջ հաջողությամբ ընթանալուն համար կպահանջվի ունենալ դասախոսական կալուն, ընտրված կազմ, որ խոր գիտակցությամբ և սիրով աշխատի այս սուրբ հաստատության կամարներում տակ։ Մենք համոզված ենք, որ այդպիսի կազմ ապահոված ենք արդեն, անցյալ տարվան մեր դասախոսական կազմին վրա ավելցնելով երեք նոր ուժեր, որոնց մեջ նաև պրոֆ. Կ. Ղաֆադարյանը։

Քեև մենք ունինք Սփյուռքի մեջ Ս. Երուսաղեմի Պատրիարքական Աթոռի ժառանգավորաց վարժարանը, Մեծի Տանն Կիլիկիո Դպրեվանքը և Կոստանդնուպոլսո Պատրիարքության Ս. Խաչ Դպրեվանքը, այնուամենայնիվ բովանդակ հավատացյալ հայ ժողովուրդը իր աչքերը սիրով ու հույսով հառած է նաև դեպի Մայր Աթոռ Ս. Էջմիածնի Հոգևոր Ճեմարանը, և այստեղեն կապասի իր հոգևոր կարիքներուն համար պատրաստված, հավատավոր, հայրենասեր և նվիրված հոգևորականներու։

Այս հանդիսավոր առիթով կկամենանք անգամ մը ևս շեշտել կարևորությունը գրաբար լեզվի և հայ ժողովրդի պատմության, կրոնական առարկաներու կողմին։ Հատկապես հայ հոգևորականի համար անհրաժեշտ է շատ լավ տիրապետել Սահակ-Մեսրոպյան լեզվին։ Ավելին. ով գրաբար լեզու չի գիտեր, ան չի կրնար տիրապետել նաև մեր աշխարհաբար գրական լեզվին։ Եվ այս չափազանցություն չէ։ Գալով հայ ժողովրդի պատմության, մեկ ուրիշ հանդիսության ժամանակ այս բանն հայտարարած ենք և այժմ կկրկենք, որ հայոց պատմության դիրքը հայ հոգևորականի ձեռքին մեջ պետք է ըլլա երկրորդ Ավետարան մը։ Ահա այս նկատառումներով արդեն հրավիրած ենք գրաբարի մասնագետ դասախոս Հոգևոր Ճեմարանին համար։

Մենք գոհ մնացած ենք Ճեմարանի անցյալ տարվա դասախոսական կազմի աշխատանքներին։ Անոր համար այս տարի ամբողջ կազմը հրավիրված է նորեն, որուն վրա

կուգա ավելնալ նոր ընդունվող դասախոսներու կազմը, համալրելու համար Ճեմարանի դասախոսական կազմը նոր ուժերով:

Այժմ, սիրելի՛ ուսանողներ, Մեր հայրապետական խոսքը ուղղելով ձեզ, ուսումնական նոր տարվան սեմին, ձեզմե կպահանջենք երեք բան. ա) Աշխատասիրություն, գիտակից, կազմակերպված աշխատասիրություն, ոչ միայն տրված դասը սորվելու և յուրացնելու համար, այլ նաև ինքնազարգացումով զբաղելու սիստեմատիկ ընթերցանության միջոցով: Հոգևորականը ոչ միայն գիտուն, կրթված և պատրաստված մարդ պետք է ըլլա, այլ նաև ժրջան, աշխատասեր, աշխատանքը սիրող և աշխատանքի մեջ կոփված: բ) Կարգապահություն ամեն տեղ, ամեն պարագայի մեջ և առանց պայմանի: Հոգևորականի կարգապահությունը ղինվորի կարգապահություն է, այսինքն գիտակից, երկաթե կարգապահություն, ուր աշխատանքն ալ, աղոթքն ալ ավելի արդյունավետ և պտղատու կդառնան: Հոգևորականի կարգապահությունը պետք է դաստիարակվի այս Ճեմարանի գրասենյակներեն սկսյալ և այդ կարգապահությունը հանդես գա ձեր ամեն մեկ քայլին ու շարժումին մեջ: Անկարգապահության մեջ չկա և չի կրնար ըլլալ շինարար աշխատանքը: գ) Սեր դեպի Հայաստանյայց եկեղեցին և դեպի Մայր

Աթոռ Ս. Էջմիածինը: Դուք, սիրելի՛ ուսանողներ, պիտի դառնաք մեր եկեղեցիին ճշմարիտ մշակները, առաքյալի խոսքով՝ «մշակք առանց ամօթոյ», Ուրեմն դուք պիտի սիրեք այս սուրբ գործը, պիտի սիրեք մեր Ս. Եկեղեցին և այդ եկեղեցիի գուլա և կեդրոն Մայր Աթոռ Ս. Էջմիածինը՝ անձնուրաց սիրով և աննահանջ նվիրումով, պիտի սիրեք առանց պայմանի և առանց ակնկալության: Այս է ճշմարիտ սերը: Այսպիսի սեր կպահանջեն մեզմե մեր ժողովուրդը, մեր Ս. Եկեղեցին:

Կօրհներք բոլորդ. Թող Տիրոջ Ս. Աջը հովանի ըլլա կրթական այս հաստատության բոլոր մշակներուն և ուսանողներուն վրա»:

Վեհափառ Հայրապետը Իր խրատականը վերջացրեց բուն ծափահարությունների տակ, օրհնելով բոլոր ներկաներին:

Վեհափառ Հայրապետի «Պահպանիչ»-ից հետո, տեսչական ու դասախոսական կազմը, ամբողջ ուսանողությունը մոտեցան Վեհափառ Հայրապետին՝ ի համբույր Ս. Աջույն:

Ուրախ ու ցնծագին հնչեց Ճեմարանում 1957—1958 ուսումնական տարվա առաջին դասը:

Սեպտեմբերի 10-ից սկսվեցին կանոնավոր դասավանդությունները Հոգևոր Ճեմարանում:

